

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. 8 626 22252, el. p. info@am.lt, https://am.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai 2023-07- Nr.

I Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ PROJEKTŲ

Aplinkos ministerija pakartotinai teikia tvirtinti patikslintus „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. balandžio 29 d. nutarimo Nr. 490 „Dėl regioninių parkų nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“, „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. kovo 19 d. nutarimo Nr. 308 „Dėl Kuršių nerijos nacionalinio parko nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“, „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. 1273 „Dėl Aukštaitijos, Dzūkijos ir Žemaitijos nacionalinių parkų nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektus (toliau – Projektai).

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 2 straipsnio 37 dalimi, saugomų teritorijų nuostatai – *teisės aktas, kuriuo nustatomi atskiros saugomos teritorijos valdymo, apsaugos ir tvarkymo organizavimo ypatumai, saugomos teritorijos steigimo tikslas, išskirtinė vertė, taip pat etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįsti reikalavimai* arba kuriuo nustatomi saugomų teritorijų tipų bendri valdymo, apsaugos ir tvarkymo organizavimo principai, etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįsti reikalavimai.

Sprendžiama problema

Seimas 2016 m. spalio 18 d. priėmė Saugomų teritorijų įstatymo Nr. 1-301 1, 2, 5, 7, 9, 13, 16, 18, 20, 23, 24-1, 25, 27, 29, 30, 31, 32 straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 32-1 straipsniu įstatymą Nr. XII-2683 (toliau – STĮ Nr. XII-2683), 2018 m. rugsėjo 27 d. – Saugomų teritorijų įstatymo Nr. 1-301 2, 9, 13 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymą Nr. XIII-1503 (toliau – STĮ Nr. XIII-1503), 2019 m. birželio 6 d. – Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 2, 5, 7, 9, 11, 12, 13, 18, 19, 20, 20-1, 25, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymą Nr. XIII-2186 (toliau – STĮ Nr. XIII-2186) ir Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymą Nr. XIII-2166 (toliau – SŽNSĮ). Saugomų teritorijų įstatymo pakeitimais numatyta, kad valstybinių (nacionalinių ir regioninių) parkų nuostatuose apibrėžiami valstybinio parko steigimo tikslai, išskirtinė vertė, valdymo, apsaugos ir tvarkymo organizavimo ypatumai, nustatomi etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįsti reikalavimai, detalizuojami šio įstatymo 13 straipsnio 2 dalyje nurodyti apsaugos reikalavimai (2 str. 37 d.; 13 str. 4 d.), nustatomi reikalavimai laisvai laikomų žolėdžių ūkinių gyvūnų stoginėms (STĮ 13 str. 3 d. 10 p.). Galiojantys valstybinių (nacionalinių ir regioninių) parkų nuostatai neatitinka Saugomų teritorijų įstatyme (toliau – STĮ) saugomų teritorijų nuostatams nustatytų reikalavimų.

Pažymėtina, kad siekiant optimizuoti administracinį reguliavimą STĮ Nr. XII-2683 atsisakyta saugomų teritorijų individualių apsaugos reglamentų. STĮ Nr. XII-2683 20 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad <...> *šiuos reglamentus patvirtinusi institucija pripažįsta juos netekusiais galios, kai jų nuostatos perkeliamos į saugomų teritorijų nuostatus*. Atsižvelgiant į tai, turi būti parengti valstybinių (nacionalinių ir regioninių) parkų nuostatai, kurie sujungtų į vieną dokumentą dviejų galiojančių teisės aktų – valstybinio parko nuostatų ir valstybinio parko apsaugos reglamento – nuostatas.

Valstybinių (nacionalinių ir regioninių) parkų nuostatuose įtvirtintas teisinis reguliavimas nesukuria teisinių prielaidų Saugomų teritorijų įstatyme įtvirtintų pakeitimų įgyvendinimui, todėl pažeidžiamas teisėkūros sistemiškumo principas.

Projekto tikslas – užtikrinti STĮ Nr. XII-2683, STĮ XIII-1503, STĮ Nr. XIII-2186 ir SŽNSĮ nuostatų įgyvendinimą ir suderinamumą.

Sprendimo priemonės

Projektais siūloma nauja redakcija išdėstyti nutarimus, Aukštaitijos, Dzūkijos, Žemaitijos, Kuršių nerijos nacionalinių parkų, Anykščių, Asvejos, Aukštadvario, Biržų, Dieveniškių istorinio, Dubysos, Gražutės, Kauno marių, Krekenavos, Kurtuvėnų, Labanoro, Metelių, Nemuno deltos, Nemuno kilpų, Neries, Pagramančio, Pajūrio, Panemunių, Rambyno, Salantų, Sartų, Sirvėtos, Tytuvėnų, Varnių, Veisiejų, Ventos, Vištyčio ir Žagarės regioninio parkų nuostatus nustatant šių parkų steigimo tikslus, išskirtinę vertę, valdymo, apsaugos ir tvarkymo organizavimo ypatumus, etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįstus reikalavimus, taip pat reikalavimus laisvai laikomų žolėdžių ūkinių gyvūnų stoginėms, detalizuoti Saugomų teritorijų įstatymo 13 straipsnio 2 dalyje įtvirtintus apsaugos reikalavimus.

Projektuose paaiškinami Lietuvos etnografinių regionų (Aukštaitijos, Dzūkijos, Mažosios Lietuvos, Suvalkijos (Sūduvos), Žemaitijos) architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįsti reikalavimai sodyboms ir jų pastatams, leidžiami žemės užstatymo pastatais plotai, rekomenduojamos pastatų, stogų ir stoginių medžiagos, spalvos. Šie reikalavimai paremti etnografiniams Lietuvos regionams būdingų tradicinės architektūros pastatų, pastatų elementų studijos rezultatais. Leidžiami žemės užstatymo pastatais plotai nustatyti 2009 m. tikslinant regioninių parkų apsaugos reglamentus. Nustatant šiuos reikalavimus, daug diskutuota su žemės ūkio atstovais ir saugomų teritorijų specialistais, suderinti visiems priimtini reikalavimai. Suderinti leidžiamų žemės užstatymo pastatais plotų reikalavimai perkeliama į Projektus.

Projektuose atsisakoma veiklos draudimų, kurie reglamentuoti SŽNSĮ įstatyme, regioninių parkų nuostatai keičiami atsižvelgus į STĮ 2 straipsnio 37 dalyje apibrėžtą *saugomų teritorijų nuostatų* reguliavimo dalyką. Projektais nauji veiklos apribojimai nenustatomi.

Valstybinių parkų nuostatuose numatyta, kad valstybinių parkų valdymą, apsaugą ir tvarkymą pagal kompetenciją organizuoja saugomų teritorijų direkcijos. Direkcijų funkcijos nustatytos STĮ ir kituose teisės aktuose. Pažymėtina, kad 2022 m. įvyko saugomų teritorijų valdymo sistemos pertvarka, kurios vienas iš tikslų buvo sustiprinti saugomų teritorijų direkcijas, sudarant sąlygas efektyviau vykdyti joms pavestas funkcijas. Kaip saugomų teritorijų direkcijos užtikrina nustatyto apsaugos ir naudojimo režimo laikymąsi kontroliuoja Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos. STĮ 30 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad valstybinę kontrolę saugomose teritorijose pagal kompetenciją vykdo aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai, valstybiniai žemės tarnybų pareigūnai, teritorijų planavimo valstybinės priežiūros institucijų pareigūnai, statybos valstybinės priežiūros pareigūnai, nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos pareigūnai. Valstybinė saugomų teritorijų kontrolė aplinkos apsaugos ir gamtos išteklių naudojimo srityje organizuojama kaip sudedamoji aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės dalis,

vadovaujantis Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo nuostatomis (STĮ 30 str. 2 d.). Valstybinę saugomų teritorijų kontrolę aplinkos apsaugos ir gamtos išteklių naudojimo srityje vykdo Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos, nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos srityje – Vyriausybės įgaliota institucija (STĮ 30 str. 3 d.).

Nauda

Projektai parengti įgyvendinant Saugomų teritorijų įstatymo pakeitimus, atsižvelgus į SŽNSĮ nustatytą reguliavimą. Priėmus Projektus, bus užtikrinta tinkama valstybinių (nacionalinių ir regioninių) parkų apsauga, įtvirtintas nuoseklus, su aukštesnės teisinės galios teisės aktais suderintas apsaugos ir tvarkymo teisinis reglamentavimas.

Priėmus projektus numatomas teigiamas poveikis saugomų teritorijų apsaugai.

Pažymėtina, kad valstybiniuose parkuose saugomų kraštovaizdžio ir gamtos vertybių būklę stebima Aplinkos monitoringo įstatymo nustatyta tvarka ir periodiškumu vykdant Valstybinės aplinkos monitoringo programos stebėsenos priemones. Surinkti stebėsenos duomenys parodo teritorijose saugomų vertybių apsaugos būklę ir jos pokyčius, leidžia analizuoti bei spręsti, ar Projektuose siūlomi sprendiniai yra efektyvūs ir įgyvendinami tinkamai. Pagal STĮ 27 str. 8 d. 1 p., minėtą stebėseną vykdo saugomų teritorijų direkcijos.

Dėl etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįstų reikalavimų užtikrinimo. Saugomų teritorijų direkcijos dalyvauja rengiant ir derinant teritorijų planavimo dokumentų ir statinių projektus (STĮ 27 str. 8 d. 9 p.). Toks reguliavimas leidžia užtikrinti, kad statant sodybas būtų laikomasi etnografiniam regionui būdingų etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįstų reikalavimų. Saugomų teritorijų direkcijos kasmet rengia ir teikia tvirtinti Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos metinės veiklos ataskaitas, kuriose pateikia duomenis apie jų administruojamose saugomose teritorijose fiksuotus saugomos teritorijos apsaugos ir naudojimo tvarkos pažeidimus vykdant prevencinę veiklą, kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros paveldo vertybių būklę, įgyvendintas apsaugos ir tvarkymo priemones jų administruojamose saugomose teritorijose.

Neigiamų pasekmių nenumatoma.

Įgyvendinimo kaštai

Projektais pakeistas teisinis reguliavimas papildomos administracinės ar finansinės naštos nesukurs.

Projektams įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

Projektai neprieštaruja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai.

Projektai neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų.

Projektų notifikuoti Europos Komisijai nereikia.

Atliktas numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas.

Projektuose vartojamas sąvokas aprobo Valstybinė lietuvių kalbos komisija.

Priėmus Projektus, reikės pripažinti netekusiais galios Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymus: 2002 m. rugpjūčio 10 d. Nr. 437 „Dėl Dzūkijos nacionalinio parko apsaugos reglamento patvirtinimo“; 2002 m. rugpjūčio 10 d. Nr. 440 „Dėl Žemaitijos nacionalinio parko apsaugos reglamento patvirtinimo“; 2002 m. rugpjūčio 10 d. Nr. 438 „Dėl Aukštaitijos nacionalinio parko apsaugos reglamento patvirtinimo“; 2002 m. rugpjūčio 10 d. Nr. 439 „Dėl Kuršių nerijos nacionalinio parko apsaugos reglamento patvirtinimo“; 2002 m. rugpjūčio 10 d. Nr. 410 „Dėl Anykščių regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo“; 2002 m. rugpjūčio 10 d. Nr. 411 „Dėl Asvejos regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo“; 2002 m. rugpjūčio 10 d. Nr. 412 „Dėl Aukštadvario regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo“; 2002 m. rugpjūčio 10 d. Nr. 413 „Dėl Biržų regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo“; 2002 m.

rugpjūčio 10 d. Nr. 441 „Dėl Dieveniškų istorinio regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo“; 2002 m. rugpjūčio 10 d. Nr. 414 „Dėl Dubysos regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo“; 2002 m. rugpjūčio 10 d. Nr. 415 „Dėl Gražutės regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo“; 2002 m. rugpjūčio 10 d. Nr. 416 „Dėl Kauno marių regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo“; 2002 m. rugpjūčio 10 d. Nr. 417 „Dėl Krekenavos regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo“; 2002 m. rugpjūčio 10 d. Nr. 418 „Dėl Kurtuvėnų regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo“; 2002 m. rugpjūčio 10 d. Nr. 420 „Dėl Metelių regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo“; 2002 m. rugpjūčio 10 d. Nr. 421 „Dėl Nemuno deltos regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo“; 2002 m. rugpjūčio 10 d. Nr. 423 „Dėl Nemuno kilpų regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo“; 2002 m. rugpjūčio 10 d. Nr. 424 „Dėl Pagramančio regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo“; 2002 m. rugpjūčio 10 d. Nr. 425 „Dėl Pajūrio regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo“; 2002 m. rugpjūčio 10 d. Nr. 426 „Dėl Panemunių regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo“; 2002 m. rugpjūčio 10 d. Nr. 428 „Dėl Rambynų regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo“; 2002 m. rugpjūčio 10 d. Nr. 427 „Dėl Salantų regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo“; 2002 m. rugpjūčio 10 d. Nr. 429 „Dėl Sartų regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo“; 2002 m. rugpjūčio 10 d. Nr. 430 „Dėl Sirvėtos regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo“; 2002 m. rugpjūčio 10 d. Nr. 431 „Dėl Tytuvėnų regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo“; 2002 m. rugpjūčio 10 d. Nr. 432 „Dėl Varnių regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo“; 2002 m. rugpjūčio 10 d. Nr. 433 „Dėl Veisiejų regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo“; 2002 m. rugpjūčio 10 d. Nr. 434 „Dėl Ventos regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo“; 2002 m. rugpjūčio 10 d. Nr. 435 „Dėl Vištyčio regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo“; 2002 m. rugpjūčio 10 d. Nr. 436 „Dėl Žagarės regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo“.

Projektai derinami juos paskelbus Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS), taip informuojant visuomenę apie architektūros ir sodybų planavimo reikalavimus, taikomus sodyboms ir jų pastatams, galimybes įrengti saulės šviesos energijos elektrines, saulės šilumos energijos kolektorius ant pastatų stogų, žemės sklypuose ir pan. Atsižvelgiant į tai, kad nauji veiklos apribojimai Projektuose nenustatomi, kitų konsultavimosi su visuomene būdų nenumatoma.

Lietuvos Respublikos nutarimai „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. balandžio 29 d. nutarimo Nr. 490 „Dėl regioninių parkų nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“, „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. 1273 „Dėl Aukštaitijos, Dzūkijos ir Žemaitijos nacionalinių parkų nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“, „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. kovo 19 d. nutarimo Nr. 308 „Dėl Kuršių nerijos nacionalinio parko nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektai kelis kartus teikti derinti suinteresuotoms institucijoms ir Vyriausybei tvirtinti.

Pažymėtina, kad teikiami Projektai patikslinti pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2022-06-05 išvadoje Nr. NV-1573 ir 2022-07-21 išvadoje Nr. NV-2124 pateiktas pastabas ir pasiūlymus.

Dėl 2022-06-05 išvadoje Nr. NV-1573 pateikto pasiūlymo Nr. 10 tikslinti Dzūkijos nacionalinio parko nuostatų projekto 34, 38 punktus ir Žemaitijos nacionalinio parko nuostatų projekto 36 punktą, atsižvelgiant į tai, kad Žemės įstatyme, reglamentuojančiame pagrindines žemės naudojimo paskirtis, neregamentuojama gyvenamosios paskirties žemė (žr. Žemės įstatymo 3 straipsnio 2 dalį).

STĮ 12 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad valstybinių parkų planavimo schemose (ribų ir tvarkymo planuose) išskiriamos šios funkcinio prioriteto zonos: konservacinio (rezervatai ir draustiniai), ekologinės apsaugos, rekreacinio bei ūkinio (žemės, miškų ar vandenų ūkio) ir kito prioriteto zonos. *Šiuose dokumentuose taip pat išskiriamos kraštovaizdžio tvarkymo zonos, kuriose kraštovaizdžio apsaugai, naudojimui ir tvarkymui taikomas saugomų teritorijų tipinis apsaugos reglamentas.* Atkreiptinas dėmesys, kad valstybinių parkų kraštovaizdžio tvarkymo zonos šiuose valstybinių parkų nuostatų punktuose įvardintos taip, kaip jos nurodytos Saugomų teritorijų tipiniame apsaugos reglamente (toliau – Reglamentas), patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 19 d. nutarimu Nr. 996 „Dėl Saugomų teritorijų tipinio apsaugos reglamento patvirtinimo“. Reglamento 23 punkte numatyta, kad kitos paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zonos pagal naudojimo būdą yra: gyvenamosios ir visuomeninės paskirties ir kt.

Dėl 2022-07-21 išvadoje Nr. NV-2124 pateikto pasiūlymo įvertinti, kiek pagrįstas (naudingas) Projektu tvirtinamų nuostatų 25 punkte nustatomas apribojimas, taip pat pateikti informaciją, kas prižiūrės, kaip šio draudimo yra laikomasi ir ar jis bus realiai įgyvendinamas atsižvelgiant į susiformavusį visuomenės elgesį, taip pat pagrįsti, kodėl bus taikomas tik šunims, tačiau, pvz. netaikoma katėms, kitiems naminiams gyvūnams ir pan.

Atsižvelgus į pastebėjimą dėl kitų naminių gyvūnų, valstybinių parkų nuostatų 25 punktas patikslintas, numatant reikalavimą kad laukinių gyvūnų jauniklių vedimo laikotarpiu (balandžio–birželio mėnesiais) gyvūnus augintinius galima vedžioti tik su pavadėliu. Atkreipiame dėmesį, kad nurodytuoju laikotarpiu dauguma gyvūnų peri ar veda jaunikius, todėl yra labai jautrūs trikdymui ar netgi gali tapti lengvu grobiu palaidiems augintiniams. Dėl tokios nuostatos pagrįstumo kaip pavyzdį apie augintinių daromą žalą šiuo itin gamtai jautriu laikotarpiu galima būtų nurodyti Lietuvos ornitologų draugijos pateiktus duomenis apie kačių daromą žalą paukščiams kitose šalyse. Mokslininkai apskaičiavo, kad Vokietijoje neprižiūrimos katės per metus sugauna apie 50 mln. laukinių sparnuočių, Jungtinėje Karalystėje – apie 55 mln., o JAV skaičiai yra kur kas didesni – čia laukinės katės sugauna apie 2,5 mlrd. laukinių paukščių, t. y. apie 6 mln. per dieną.

Dėl pasiūlymo tikslinti Projektu tvirtinamų nuostatų 33 punktą, nustatantį, kad *„paplūdimiai su mažaisiais kraštovaizdžio architektūros elementais ir laikiniais paplūdimių statiniais ir (ar) įrenginiais su jiems aptarnauti skirta inžinerine infrastruktūra įrengiami teritorijų planavimo dokumentuose numatytose vietose“* ir vietoje „teritorijų planavimo dokumentuose numatytose vietose“ vartoti tikslesnę formuluotę – *„regioninio parko planavimo schemoje (ribų ir tvarkymo planuose) numatytose vietose.* Atsižvelgiant į tai, kad paplūdimiai paprastai valstybinių parkų planavimo schemose neišskiriami, siūlome palikti bendresnio pobūdžio formuluotę.

Projektai 2022-11-09 (TAIS Nr. 20-11621(3) teikti pakartotinai derinti su suinteresuotomis institucijomis, atsižvelgus į minėtose Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvadose pateiktus pasiūlymus.

Projektai teikti derinti Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai, Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybai, Akmenės rajono savivaldybei, Alytaus rajono savivaldybei, Anykščių rajono savivaldybei, Birštono savivaldybei, Biržų rajono savivaldybei, Druskininkų savivaldybei, Elektrėnų savivaldybei, Ignalinos rajono savivaldybei, Joniškio rajono savivaldybei, Jurbarko rajono savivaldybei, Kaišiadorių rajono savivaldybei, Kauno miesto savivaldybei, Kauno rajono savivaldybei, Kėdainių rajono savivaldybei, Kelmės rajono

savivaldybei, Klaipėdos rajono savivaldybei, Kretingos rajono savivaldybei, Lazdijų rajono savivaldybei, Mažeikių rajono savivaldybei, Molėtų rajono savivaldybei, Neringos savivaldybei, Pagėgių savivaldybei, Palangos miesto savivaldybei, Panevėžio rajono savivaldybei, Pasvalio rajono savivaldybei, Plungės rajono savivaldybei, Prienų rajono savivaldybei, Radviliškio rajono savivaldybei, Raseinių rajono savivaldybei, Rokiškio rajono savivaldybei, Skuodo rajono savivaldybei, Šakių rajono savivaldybei, Šalčininkų rajono savivaldybei, Šiaulių rajono savivaldybei, Šilalės rajono savivaldybei, Šilutės rajono savivaldybei, Švenčionių rajono savivaldybei, Tauragės rajono savivaldybei, Telšių rajono savivaldybei, Trakų rajono savivaldybei, Utenos rajono savivaldybei, Varėnos rajono savivaldybei, Vilkaviškio rajono savivaldybei, Vilniaus rajono savivaldybei, Zarasų rajono savivaldybei.

Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Žemės ūkio ministerija, Specialiųjų tyrimų tarnyba Projektus derino be pastabų. Energetikos ministerija, didžioji dalis savivaldybių išvadų dėl Projektų nepateikė.

Į Kultūros ministerijos pastabas atsižvelgta.

Į dalį Vidaus reikalų ministerijos ir Teisingumo ministerijos pastabų ir pasiūlymų atsižvelgta, Projektai pakoreguoti. Pastabos, į kurias neatsižvelgta, su išvadų rengėjais aptartos darbo tvarka.

Dėl Vidaus reikalų ministerijos pastabos, siūlančios tikslinti Nuostatų VII skyriaus pavadinimą arba išplėsti Nuostatų turinį, taip kad būtų atskleistas regioninio parko valdymas. Atsižvelgiant į tai, kad Aplinkos ministerija parengė ir pateikė derinti Saugomų teritorijų įstatymo pakeitimo projektą, kuriame siūloma tikslinti saugomų teritorijų nuostatų turinį ir atsisakyti perteklinio reikalavimo nuostatais nustatyti saugomos teritorijos valdymo ypatumus, netikslinga detalizuoti valdymo veiklos turinį ir kitus su valdymu susijusius aspektus.

Į siūlymą redakciniu požiūriu tikslinti valstybinių parkų nuostatų 17 punkto formuluotę, numatančią stoginės vietos derinimo tvarką, neatsižvelgta, kadangi esama formuluotė iš esmės yra aiški ir suprantama.

Dėl Teisingumo ministerijos siūlymo Nr. 2 įvertinti galimybę suvienodinti RP nuostatų III–IV skyrių pavadinimus juos sutrumpinant. Atkreiptinas dėmesys, kad regioninių parkų nuostatų II–VII skyrių pavadinimai suformuluoti taip, kad atitiktų STĮ 2 straipsnio 37 dalyje apibrėžtą saugomų teritorijų nuostatų reguliavimo dalyką. STĮ 2 straipsnio 37 dalyje numatyta, kad saugomų teritorijų nuostatai – teisės aktas, kuriuo nustatomi atskiros saugomos teritorijos valdymo, apsaugos ir tvarkymo organizavimo ypatumai, saugomos teritorijos steigimo tikslas, išskirtinė vertė, taip pat etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįsti reikalavimai arba kuriuo nustatomi saugomų teritorijų tipų bendri valdymo, apsaugos ir tvarkymo organizavimo principai ir etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįsti reikalavimai.

Dėl siūlymo Nr. 3 įvertinti vėlesnio valstybinių parkų nuostatų 10–12 p. įsigaliojimo nustatymo poreikį ir papildyti projektus pereinamosiomis nuostatomis dėl procedūrų, pradėtų pagal galiojančius reikalavimus, pabaigimo tvarkos (pastaba Nr. 3). Pažymėtina, kad valstybinių parkų nuostatų 10–12 punktuose numatyti reikalavimai ir apribojimai yra perkelti iš valstybinių parkų reglamentų. Pereinamosios nuostatos būtų aktualios, jeigu nuostatais būtų siūlomas griežtesnis reguliavimas.

Dėl siūlymo Nr. 6. atsisakyti valstybinių parkų nuostatų 25 punkto dalies skliausteliuose *išskyrus urbanizuotas teritorijas* kaip klaidinančios – leidžiančios manyti, kad urbanizuotose teritorijose augintiniai vedžijami be pavadėlio. Atkreiptinas dėmesys, kad tokia išimtis numatyta atsižvelgiant į tai, kad urbanizuotose teritorijose gyvūnai augintiniai vedžijami vadovaujantis

savivaldybių tvirtinamomis gyvūnų laikymo savivaldybių teritorijų gyvenamosiose vietovėse taisyklėmis. Įpareigojimas patvirtinti minėtas taisykles numatytas Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo 3 straipsnio 10 dalies 2 punkte. Į siūlymą vartoti Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo 2 straipsnio 5 dalyje apibrėžtą sąvoką *gyvūnas augintinis* atsižvelgta. Valstybinių parkų nuostatų 3.13 papunktis papildytas nuoroda į Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymą.

Dėl siūlymo Nr. 7 valstybinių parkų nuostatų 31 punkto antrajame sakinyje nurodytą išimtį patikslinti atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje, nustatančioje žemės Lietuvos Respublikos žemės fondo skirstymą pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, nenumatyta gyvenamosios ir visuomeninės paskirties žemės, ir išdėstyti taip: *išskyrus kitos paskirties žemės gyvenamosios ir visuomeninės paskirties kraštovaizdžio tvarkymo zonas*. Šis siūlymas aptartas aukščiau, vertinant Vyriausybės Teisės grupės 2022-06-05 išvadoje Nr. NV-1573 pateiktą pasiūlymą Nr. 10.

Į Jurbarko rajono savivaldybės administracijos pasiūlymą papildyti mažuosius kraštovaizdžio architektūros elementus suoliukais atsižvelgta. Šiuo požiūriu patikslinta valstybinių parkų nuostatų „Mažųjų kraštovaizdžio architektūros elementų“ ir „Mokomojo tako“ sąvokų apibrėžtis. Dėl klausimo, kad nuostatų 26 punkte yra dviprasmybė dėl augintinių vedžiojimo su pavadėliu – ar tikrai urbanizuotose teritorijose jie gali būti vedžijami be pavadėlio. Paaiškinimai šiuo klausimu pateikti aukščiau, aptariant Teisingumo ministerijos pasiūlymą Nr. 6. (urbanizuotose teritorijose gyvūnai augintiniai turi būti vedžijami vadovaujantis savivaldybių tvirtinamomis gyvūnų laikymo savivaldybių teritorijų gyvenamosiose vietovėse taisyklėmis).

Į dalį Aukštaitijos saugomų teritorijų direkcijos pastabų atsižvelgta. Į siūlymą patikslinti rekreacinių pastatų sąvokos apibrėžtį neatsižvelgta, kadangi pagal statybos techninį reglamentą STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“ sporto paskirties pastatai išskiriami į atskirą pastatų pogrupį, t. y. nepriskiriami prie poilsio (rekreacinių) pastatų. Dėl siūlymo numatyti reikalavimą saugomų teritorijų direkcijoms prieš duodant sutikimą skraidyti bepiločiais orlaiviais, oro balionais ir parasparniais virš rezervatų ar draustinių įvertinti ar tokia veikla neturės žalingo poveikio augalams ir buveinėms. Kadangi toks siūlymas neargumentuotas, todėl nagrinėjamu atveju jis vertintinas kaip nepagrįstas ir perteklinis.

Į dalį Lietuvos architektų rūmų, Molėtų rajono savivaldybės, Birštono savivaldybės pastabų atsižvelgta. Dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta, parengta derinimo pažyma.

Į dalį Anykščių rajono savivaldybės pastabų, pateiktų Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. 1407 „Dėl Anykščių regioninio parko nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektui, atsižvelgta. Dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta, parengta derinimo pažyma.

Lietuvos nekilnojamojo turto plėtros asociacija, Neringos savivaldybė, Lietuvos architektų rūmai pateikė išvadas, skirtas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. kovo 19 d. nutarimo Nr. 308 „Dėl Kuršių nerijos nacionalinio parko nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektui. Į didžiąją dalį minėtų institucijų pastabų atsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies. Darbo tvarka dėl projekto buvo ne kartą diskutuojama su Kuršių nerijos nacionalinio parko direkcijos, Lietuvos architektų rūmų ir kitais specialistais, rasti subalansuoti sprendimai, užtikrinantys šio nacionalinio parko nuostatų projekto suderinamumą su kitais teisės aktais ir teritorijų planavimo dokumentais. Dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, parengta derinimo pažyma.

Į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2023 m. liepos 5 d. antrinėje išvadoje Nr. NV-1692 pateiktas pastabas ir pasiūlymus atsižvelgta. Patikslintas Projektas darbo tvarka suderintas su

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė. 2023 m. liepos 11 d. tarpinstituciniame pasitarime projektams pritarta, todėl prašome juos svarstyti 2023 m. liepos 12 d. Vyriausybės posėdyje.

Projektus parengė Aplinkos ministerijos Gamtos apsaugos politikos grupės (vadovas – Algirdas Klimavičius tel. 8 686 17 295, el. p. algirdas.klimavicius@am.lt; vyresnysis patarėjas – Džiugas Anuškevičius tel. 8 695 60 686, el. p. dziugas.anuskevicius@am.lt) patarėjas Eduardas Vaitkevičius (tel. 8 616 35 652, el. p. eduardas.vaitkevicius@am.lt), patarėja Giedrė Šarkutė-Stončienė (tel. 8 695 58 108, el. p. giedre.stonciene@am.lt), vyriausioji specialistė Kristina Kavaliauskaitė (tel. 8 696 75 629, el. p. kristina.kavaliauskaite@am.lt), patarėjas Mindaugas Žolynas (tel. 8 695 84 298, el. p. mindaugas.zolynas@am.lt), patarėja Sigutė Ališauskienė (tel. 8 620 17 561, el. p. sigute.alisauskiene@am.lt). Projektai parengti bendradarbiaujant su Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos Kraštovaizdžio apsaugos skyriaus vyriausiąja specialiste Rima Baradokaite-Greimienė (tel. 8 659 64 283, el. p. rima.baradokaite@vstt.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. balandžio 29 d. nutarimo Nr. 490 „Dėl regioninių parkų nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas, 238 lapai.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. kovo 19 d. nutarimo Nr. 308 „Dėl Kuršių nerijos nacionalinio parko nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas, 10 lapų.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. 1273 „Dėl Aukštaitijos, Dzūkijos ir Žemaitijos nacionalinių parkų nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas, 30 lapų.

4. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažymos, 4 lapai.

5. Antikorupcinio vertinimo pažymos, 28 lapai.

6. Derinimo pažymos, 24 lapai.

Aplinkos ministras

Simonas Gentvilas

Eduardas Vaitkevičius, tel. 8 616 35 652, el. p. eduardas.vaitkevicius@am.lt
Giedrė Šarkutė-Stončienė, tel. 8 695 58 108, el. p. giedre.stonciene@am.lt
Kristina Kavaliauskaitė, tel. 8 696 75 629, el. p. kristina.kavaliauskaite@am.lt
Sigutė Ališauskienė, tel. 8 620 17 561, el. p. sigute.alisauskiene@am.lt
Mindaugas Žolynas, tel. 8 695 84 298, el. p. mindaugas.zolynas@am.lt